

موازين تخفيف

در قسرون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲

و قانون مجازات اسلامي نبروهای مصلح

رضا جلالی نژاد

محسن طیب

سرشناسه	:	جلالی‌نیا، رضا، ۱۳۴۲
عنوان و نام پدیدآور	:	موازنین تخفیف در قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲/ رضا جلالی‌نیا و محسن طیب
مشخصات نشر	:	تهران: سخنوران، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	:	۱۶۲ ص
شابک	:	۹۷۸-۶۰-۶۹۷۵-۸۹-۲
موضوع	:	تخفیف مجازات - قانون کیفری - جرم‌نیم نظامی - ایران
شناسه افزوده	:	طیب، محسن، ۱۳۶۵
رده بندی کنگره	:	BP۶/۱۹۵ ج۷۸ ق۸ ۱۳۹۲
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۳۷۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۴۳۱۴۴

کارگر شمالی بعد از ادوارد براون، شماره ۱۴۰۷، طبقه اول

تلفن: ۰۹۱۹۳۶۱۶۶۱۳-۶۶۴۷۳۰۶

Sokhanvaran@ul@yahoo.com

موازنین تخفیف

در قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲

جلالی‌نیا، رضا - طیب، محسن

ویراستاری: سخنوران

چاپ اول: ۱۳۹۳

لیتوگرافی، چاپ، صحافی: باختر، چاپ اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ است.

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۹۳۶۱۶۶۱۳-۶۶۴۷۶۳۰۶

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

پیشگفتار	۹
فصل اول	۱۱
کلیات موازین تخفیف	۱۱
مقدمه	۱۲
۱-۱. موازین تخفیف	۱۴
۲-۱. درآمدی بر قانون مجازات اساسی ۱۳۹۲	۱۵
۳-۱. ضرورت و اهداف بررسی موازین تخفیف	۱۶
۴-۱. پیش فرض‌ها	۱۷
فصل دوم	۲۱
مبانی تخفیف مجازات	۲۱
مقدمه	۲۲
۱-۲. مبنا و مفهوم تخفیف مجازات	۲۲
۱-۲-۱. موجبات معافیت از مجازات	۲۶
۱-۲-۲. موجبات تخفیف مجازات	۳۷
۲-۲. سوابق استفاده از تخفیف و آثار انواع تخفیف در قوانین ایران	۴۸

۴۹	۱-۲-۲. سابقه استفاده از تخفیف در قوانین جزایی ایران
۵۵	۲-۲-۲. آثار اعمال انواع تخفیف
۵۹	فصل سوم
۵۹	جایگاه انواع تخفیف
۵۹	در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲
۶۰	۱. مقدمه
۶۱	۱-۳. موازین تخفیف در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲
۷۱	۲-۳. توبه جرایم تعزیری
۷۲	۳-۳. توبه در مجرای عمومی
۷۳	۴-۳. احراز توبه مرد قاضی
۷۷	۵-۳. ضمانت اجرای قانونی آثار توبه
۷۷	۶-۳. عفو
۷۸	۱-۶-۳. عفو عمومی
۸۱	۲-۶-۳. عفو خصوصی
۸۸	۷-۳. نسخ قانون
۹۱	۸-۳. مرور زمان
۹۴	۱-۸-۳. اقسام مرور زمان
۱۰۱	۹-۳. گذشت شاکی یا مدعی خصوصی
۱۰۳	۱-۹-۳. ضابطه تشخیص جرایم قابل گذشت از غیر قابل گذشت
۱۰۶	۲-۹-۳. شرایط گذشت
۱۰۷	۱۰-۳. جهات تخفیف مجازات در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲

۱۰۹	۳-۱۰-۱. گذشت شاکی
۱۱۰	۳-۱۰-۲. همکاری مؤثر متهم در شناسایی شرکاء یا معاونان،
۱۱۱	۳-۱۰-۳. اوضاع و احوال خاص مؤثر در ارتکاب جرم،
۱۱۲	۳-۱۰-۴. اعلام متهم قبل از تعقیب یا اقرار مؤثر وی در حین تحقیق و
۱۱۲	۳-۱۰-۵. ندامت، حسن سابقه و یا وضع خاص متهم از قبیل کهولت و
۱۱۳	۱-۱۰-۶. کوشش متهم به منظور تخفیف آثار جرم یا اقدام وی در
۱۱۳	۱-۱۰-۷. تخفیف بودن زیان وارد شده به بزه دیده یا نتایج زیانبار جرم
۱۱۳	۳-۱۰-۸. ضعیف شریک یا معاون در وقوع جرم
۱۱۴	۳-۱۰-۹. رویه دادرسی حکم
۱۱۹	فصل چهارم
۱۱۹	بررسی موازین تخفیف
۱۱۹	در قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح
۱۲۰	۴-۱. بررسی موازین تخفیف در قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح
۱۲۲	۴-۱-۱. افراد داخل در دایره شمول قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح،
۱۳۳	۴-۱-۲. منابع حقوق جزای نظامی و جهات تخفیف در دایره این منابع
۱۴۹	فصل پنجم
۱۴۹	نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۵۰	۵-۱. نتیجه گیری
۱۵۲	۵-۲. پیشنهادات
۱۵۵	منابع و مآخذ
۱۵۵	کتابها

۱۵۷ مقاله‌ها

۱۵۷ پایان‌نامه‌ها

۱۵۹ نمایه (فهرست واژگان)

www.ketab.ir

پیشگفتار

همان‌گونه که قانون‌گذار مجازات هر جرم را به تناسب، نوع جرم و میزان زیان حاصل از آن جرم مشخص می‌نماید، اختیار اعمال تخفیف در حق مجرم را نیز دارد. از آنجا که انگیزه‌های ارتکاب مجرم در ارتکاب جرایم متفاوت می‌باشد و از سوی دیگر شرایطی که اشخاص را به سوی ارتکاب جرم سوق می‌دهد، شرایط مختلفی است و این شرایط در هر مجرم نسبت به مجرم دیگر متفاوت می‌باشد، قانون‌گذار را برآن داشته که به این شرایط و اوضاع و احوال توجه خاص نماید و اضی صادر کننده حکم اختیار داده است که با در نظر گرفتن این شرایط اقدام به صدور حکم نماید و هر جا که احساس نماید مجرم تحت اوضاع و احوالی خاص، جرم را مرتکب گردیده است از آن اوضاع و احوال به نفع مجرم استفاده نموده و در مجازات وی قائل به تخفیف شده است. اعمال تخفیف ناشی از اصل فردی بودن مجازات‌ها یا فردی کردن مجازات‌ها می‌باشد، که بر اساس این اصل و برای عادلانه‌تر شدن و متناسب شدن مجازات با شرایط مجرم قاضی مطالبه کلیه مواردی که در صدور فعل مجرمانه از ناحیه شخص مجرم موثر بوده را در نظر می‌گیرد و در واقع مجازات را برای شخص مجرم فارغ از شرکاء و معاونان وی اعمال نماید.

از بدو قانون‌گذاری در کشور ما، موازین تخفیف در قوانین جزایی مختلف وارد داشته است و در هر قانون نسبت به قوانین قبلی کامل‌تر و منظم‌تر گردیده است تا اینکه در نهایت در قانون جدید مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲، تقریباً با رفع نواقص قوانین قبلی در زمینه تخفیف، تاسیسات تخفیفی جدیدی نیز به عرصه قوانین جزایی وارد گردیده است.

قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک قانون خاص

کیفری هرچند اصل را بر شدت مجازات‌ها قرار داده لیکن در استفاده از موازین تخفیف نیز بی بهره نبوده است و مواردی را به بحث تخفیف از نوع قضایی اختصاص داده است و در چند ماده نیز به صورت پراکنده از تخفیفات قانونی نیز استفاده کرده است.

در همین راستا، کتاب حاضر موازین تخفیف در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ و قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران را مورد بحث قرار داده است. کتاب حاضر دارای هیچ ضمیمه‌ای اعم از قانون، اساسنامه، رویه قضایی و... نبوده و محققان و دانشجویان محترم با توجه به توضیحات و اشارات موجود در متن، به منابع مورد نظر مراجعه نمایند.

در اینجا لازم است دانشیار کلیه اساتید، متخصصان و تأثیرگذاران بزرگواری که نگارش این کتاب، حاصل آموزهای بسیار پربار، مشاوره‌ها و ارشادهای دلسوزانه و رهنمودهای ارزشمند آن‌ها بوده، تشکر و تقدیر کنیم و دست آنان را از خداوند متعال خواستاریم. از خوانندگان و اساتید محترم تقاضا داریم نظرات و پیشنهادهای خویش را از مؤلفان دریغ ننموده تا در چاپ‌های بعدی کتاب مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

رضا جلالی‌نیا - محسن طیب

زمستان ۱۳۹۲